

Obsah

OBSAH	11
1. ÚVOD	15
1.1. Z historie antropometrie	16
2. ORIENTACE NA LIDSKÉM TĚLE	19
2.1. Osy a roviny	19
2.2. Polohy a směry	20
2.3. Normované polohy lebky (hlavy)	21
3. ANTROPOLOGICKÉ MÍRY	25
3.1. Způsoby měření	25
3.2. Antropometrie z metodického hlediska	26
3.3. Výběr měř	27
3.4. Technika měření	27
3.5. Vyhledávání bodů	27
3.6. Nástroje a jejich držení	28
3.7. Strany těla	28
4. PŘESNOST MĚŘENÍ	29
4.1. Reprodukovatelnost	29
4.2. Chyby měření	29
4.3. Kontrola výsledků	30
5. INSTRUMENTÁRIUM	31
5.1. Kraniofory	31
5.2. Držáky kostí	32
5.3. Orientační nástroje	32
5.4. Měřicí nástroje	33
5.4.1. Dotyková měřidla	33
5.4.2. Posuvná měřidla	33
5.4.3. Měřidla pro měření úhlů	34
5.4.4. Mandibulometr	35
5.4.5. Osteometrické desky	35
5.4.6. Míry na měření obvodů	35
6. KRANIOMETRIE	37
6.1. Měrové body	37
6.1.1. Měrové body na mozkovně	40
6.1.2. Měrové body v obličejové části lebky	44
6.2. Míry na lebce	46
6.2.1. Míry na mozkovně	46
6.2.1.1. Délkové míry	46
6.2.1.2. Výškové míry	50
6.2.1.3. Obvody a oblouky	52

6.2.1.4. Tětiny a kolmice	54
6.2.1.5. Úhly na mozkovně	56
6.2.1.6. Určení objemu a váhy	58
6.2.2. Míry v obličejové části	60
6.2.2.1. Hlavní délkové míry	60
6.2.2.2. Hlavní šířky a kolmice	61
6.2.2.3. Hlavní výškové míry	62
6.2.2.4. Míry na očnici a v interorbitální oblasti	62
6.2.2.5. Míry v oblasti nosu	63
6.2.2.6. Míry horní čelisti a patra	64
6.2.2.7. Míry na dolní čelisti	65
6.2.2.8. Úhly v obličejové části	66
6.2.2.9. Míry zubního oblouku a zubů	69
6.2.2.10. Poloměry	74
6.3. Indexy lebky	74
7. OSTEOMETRIE POSTKRANIÁLNÍHO SKELETU	81
7.1. Páteř (Columna vertebralis)	81
7.1.1. Indexy obratlů	83
7.2. Kost křížová a kostrč (Os sacrum a Os coccygis)	83
7.2.1. Indexy kosti křížové	84
7.3. Kost hrudní (Sternum)	85
7.3.1. Indexy kosti hrudní	85
7.4. Žebra (Costae)	86
7.4.1. Indexy žeber	86
7.5. Hrudník jako celek (Thorax)	86
7.5.1. Indexy hrudníku	86
7.6. Kost klíční (Clavicula)	86
7.6.1. Indexy kosti klíční	87
7.7. Lopatka (Scapula)	87
7.7.1. Indexy lopatky	89
7.8. Kost pažní (Humerus)	89
7.8.1. Indexy kosti pažní	92
7.9. Kost vřetenní (Radius)	93
7.9.1. Indexy kosti vřetenní	96
7.10. Kost loketní (Ulna)	96
7.10.1. Indexy kosti loketní	101
7.11. Kost lodkovitá (Os scaphoideum)	101
7.11.1. Indexy kosti lodkovité	102
7.12. Kost poloměsíčitá (Os lunatum)	102
7.12.1. Indexy kosti poloměsíčité	103
7.13. Kost trojhranná (Os triquetrum)	103
7.13.1. Indexy kosti trojhranné	104
7.14. Kost hrášková (Os pisiforme)	104
7.14.1. Indexy kosti hráškové	105
7.15. Kost mnohohranná větší (Os trapezium)	105
7.15.1. Indexy kosti mnohohranné větší	106
7.16. Kost mnohohranná menší (Os trapezoideum)	106
7.16.1. Indexy kosti mnohohranné menší	107
7.17. Kost hlavatá (Os capitatum)	107

7.17.1. Indexy kosti hlavaté	108
7.18. Kost hákovitá (Os hamatum)	108
7.18.1. Indexy kosti hákovité	109
7.19. Kostí záprstní a články prstů ruky (Ossa metacarpi a Phalanges digitorum manus)	110
7.20. Pánev (Os coxae)	110
7.20.1. Indexy pánve	115
7.21. Kost stehenní (Femur)	115
7.21.1. Indexy kosti stehenní	119
7.22. Česka (Patella)	120
7.22.1. Indexy český	120
7.23. Kost holenní (Tibia)	121
7.23.1. Indexy kosti holenní	123
7.24. Kost lýtková (Fibula)	123
7.24.1. Indexy kosti lýtkové	124
7.25. Kost hlezenní (Talus)	124
7.25.1. Indexy kosti hlezenní	126
7.26. Kost patní (Calcaneus)	127
7.26.1. Indexy kosti patní	129
7.27. Kost lodkovitá (Os naviculare)	129
7.27.1. Indexy kosti lodkovité	130
7.28. Kost klínovitá vnitřní (Os Cuneiforme mediale)	130
7.28.1. Indexy kosti klínovité vnitřní	130
7.29. Kost klínovitá střední a kost klínovitá zevní (Os cuneiforme intermedium a Os cuneiforme laterale)	130
7.29.1. Indexy kosti klínovité střední a kosti klínovité zevní	131
7.30. Kost krychlová (Os cuboideum)	131
7.30.1. Indexy kosti krychlové	131
7.31. Kostí nártní (Ossa metatarsi)	131
7.31.1. Indexy kostí nártních	132
7.32. Články prstů nohou (Phalanges digitorum pedis)	133
7.32.1. Indexy článků prstů nohou	133
7.33. Nárt a noha jako celek (Tarsus)	133
7.33.1. Indexy nártu a nohy jako celku	134
7.34. Indexy proporcí skeletu	134
8. ZAOSTŘENÍ TÉMATU	137
8.1. Antropologický rozbor kosterních pozůstatků hraběte Josefa Františka Dietrichsteina a knížete Leopolda Ignáce Dietrichsteina	137
9. ROZVOLNĚNÍ TÉMATU	159
9.1. Jan Beneš: Přednáška pana Dawsona aneb Pánové jsou ohromeni (z knihy <i>Tajemství pana Dawsona</i> , 1975)	159
10. O AUTORCE	163
10.1. Doc. RNDr. Eva Drozdová, Ph.D.	163
11. O AUTOROVÍ VÝTVARNÝCH DĚL	165
11.1. Akademický malíř Jaroslav Šerých	165
12. PRAMENY A AUTOŘI ILUSTRACÍ A FOTOGRAFIÍ	169
13. PODĚKOVÁNÍ	171
14. LITERATURA (CITOVANÁ, POUŽITÁ, DOPORUČENÁ)	173
15. VÝKLADOVÝ SLOVNÍK DŮLEŽITĚJŠÍCH JMEN A POJMŮ	179
16. INDEX	193